

Bu Sayı

“Aklın karamsarlığına karşı iradenin iyimserliği”. İtalyan devrimci Antonio Gramsci’nin veciz ifadesini 29 Mart 2009 Yerel Seçimleri’nin öncesinde olduğumuz şu günlerde sık sık hatırlamamız gerekiyor. Türkiye işçi hareketinin dağınık ve örgütsüz, sosyalist hareketin ise güçsüz olduğu bu dönemde işçi sınıfı ve ezilenler açısından güçlü bir alternatifin ortaya çıkması zor görünmekte. Şüphesiz çeşitli il ve ilçelerde işçi sınıfı ve ezilenlerden yana son derece önemli bazı çalışmalar yapılmakta. Fakat bu tekil çabalar henüz ülke sathına yayılmış değil. *Devrimci Marksizm Yayın Kurulu* bu seçimlerde olmasa bile önümüzdeki süreçlerde devrimci bir işçi partisinin mevcut durumu değiştirebilecek yegâne güç olduğunu vurgulama ihtiyacını duymaktadır. Geçen sayımızda Yayın Kurulu imzasıyla yayınlanan analizde, dünyanın içine girmiş olduğu kriz dolayısıyla “yakın tarihin bir evresi bitmekte, başka bir evresi başlamakta” tespitini yapmış ve sınıf mücadelelerinin yeni bir döneme girmekte olduğunu belirtmiştik. Türkiye’de de işçi sınıfının uzun uykusundan uyanmaya başladığına dair biriken bazı göstergeler mevcut. Dolayısıyla karamsarlığa kapılmanın gereği yoktur. Fakat özgür yarınları yaratabilmek için her alanda var gücümüzle çalışmak koşuluyla...

Bu sayının içeriğine gelince; *Devrimci Marksizm*’in 9. sayısı, Marksist hareketin tarihinde son derece eksik bırakılan bir alan hakkında derinlikli bir çalışma ile açılıyor. Çevre sorunu sosyalist hareketin bütününde olduğu gibi devrimci Marksist hareket içinde de uzun yıllar ihmal edilen bir konudur. Kutlu Dane çevre sorunu içinde görülebilecek bir konuyu “Su Sorunu”nu, su hizmetlerinin metalaşma serüvenini devrimci Marksist bir metodoloji etrafında tartışmakta. Bilindiği gibi, uluslararası tekellerin suyun metalaştırılması çabasının platfor-

mu olan Dünya Su Forumu'nun beşinci toplantısı 16-22 Mart 2009 arasında İstanbul'da yapılıyor. Buna karşı işçi hareketinin de içinde yer aldığı çeşitli muhalif etkinlikler de düzenleniyor. Dane'nin yazısının bu bağlamda su mücadelesi-ne ilgi duyan herkes için son derecede yararlı olacağına inanıyoruz.

“Ekonomi tıkırında, ekonomi tıkırında, kriz var kriz var bunalım var, ekonomi tıkırında ekonomi tıkırında, işveren zor durumda, işçiyi bağına basar, reva mı bu efendim, bunalım bundan doğar, demek ki ne yapmalı, paradan at bir sıfır, artsın öyle fiyatlar, işçi fazla at gitsin...” Timur Selçuk'un unutulmaz şarkı sözleri, bu derginin ve onun öncülü diğer bazı devrimci Marksist yayınların öngördüğü biçimde sürekli doğrulanıyor. Sungur Savran ekonomik krizin analizini ve doğurabileceği politik sonuçları uzun yıllardır çeşitli ortamlarda söylemekte ve yazmakta. Savran'ın bu sayıda okuyacağınız yazısı, krizin milliyetçilik ve devlet müdahaleciğini artıracak etkiler yaratmanın yanı sıra sınıf mücadelelerini yükseltecek bir imkânı da barındırdığına dikkat çekmesi bakımından önem taşıyor.

Bu sayının dosya konusu “68”. 68 hiç şüphesiz tüm dünyayı kasıp kavuran bir yılın adı. Gerek dünyada gerekse de Türkiye'de 1968 için pek çok şey yazıldı söylendi. Türkiye'de Marksizmin sesi olmayı önüne koymuş bir yayın olan *Devrimci Marksizm*'in geçtiğimiz yıl 40. yılını geride bırakan bu önemli tarihsel dönemeci masaya yatırmayı, onu bir analize tâbi tutması kaçınılmazdı. İşte bu nedenle bu tür bir dosya yapma ihtiyacı hissettik. İki dergimize ilk kez yazmakta olan üç yazarımız yazılarını 2008 yılı içinde teslim ettikleri halde, daha önce planlanmış olan tempoda yaşanan aksaklık 68 dosyasının 2009'a sarkmasına yol açtı. Bundan dolayı yazarlarımızdan özür dileriz. Ancak 68 gibi bir tarihsel dönemin önemi yıldönüleriyle sınırlanamayacağı için, bu dosyanın okurlarımız açısından büyük anlam taşıyacağına inanıyoruz.

Dosyanın ilk yazısı Ersen Olgaç'ın. Olgaç bu yazıda 68'i dış dinamiklerin ürünü bir hareket olarak analiz etmenin eksik olacağını, doğru değerlendirmenin Türkiye'nin iç dinamiklerinin analizi üzerinden şekilleneceğini belirtiyor. Olgaç'ın yazısı, 40.yılı dolayısıyla 68 üzerine yapılan tartışmalarda, bir yandan milliyetçiliğin bir yandan da liberalizmin medyanın da desteğiyle kurmuş olduğu hegemonyaya bir meydan okuma. Yazar 1968'in devrimci karakterinin bir kez daha altını çiziyor.

Dosyanın ikinci yazısı Ergun Aydınoglu'na ait. Aydınoglu'nun yazısı 68'in esas olarak iki ülkede önem taşıdığı, dünyanın geri kalan bölümünde bir 68'den bahsetmenin anlamlı olmadığı fikrini işliyor. Yazı, bu iki ülkenin, Fransa ve Çekoslavakya'nın o dönemdeki siyasi durum değerlendirmesi ile başlıyor ve daha sonra diğer ülkelerin değerlendirilmesi ile sürüyor. Aydınoglu'nun yazısının ikinci odak noktası ise Türkiye siyasal hayatı üzerinde 68'in rolü, ağırlığı. Bu

Devrimci Marksizm

noktada Aydınöğlu, öteki iki yazarımızın görüşlerine karşıt bir sonuca ulaşılıyor: “Türkiye’nin ‘1968’i yoktur. Bu açıdan olsa olsa ‘1960’lar’ı olduğu söylenebilir.”

Dosyanın kapanış yazısı Sungur Savran’ın. Savran’ın yazısı iki ana bölüm etrafında kurgulanmış durumda. İlki dünyada 1968’in tarihsel gelişme içindeki yerinin politik analizi, diğeri ise Türkiye’de 1968. Savran’ın yazısının ayırt edici yönü her iki bölümde de bu dev politik dalgayı işçi sınıfı hareketiyle sürekli ilişkilendirmeye çalışması. Bu yazı dünya ülkeleri içinde gelişen 68 cereyanını yansıttığı gibi meselenin işçi hareketinin yükseliş dalgası üzerinden şekillenme serüvenini ortaya koymakta.

Devrimci Marksizm, içinde filizlendiğı devrimci Marksist hareketin kültürünü devraldığını her fırsatta söylemekten çekinmedi. Bu kültür içinde var olan en temel noktalardan biri dergimizde yayınlanan yazılara ilişkin yapılan değerlendirmelere sayfalarında yer vermek. Eleştiriye açık olmak... Bu sayıda 1. sayımızda Cenk Ötküner tarafından kaleme alınan “TKP’nin *Gelenek*’i: Revizyondan Reddiyeye” adlı yazıya yönelik yapılan bir değerlendirmeye yer vereceğiz. Bu eleştiri Serhat Kerim tarafından yapılmış ve bizlere yayınlanma talebiyle gönderilmiş durumda. *Devrimci Marksizm Yayın Kurulu* bu talebi bu sayıda yerine getirmiş bulunuyor. Elbette devlet tartışması dergimiz sayfalarında devam edecek.

Dergimiz, sosyalist hareketin geçmişiyile bağları kurmak için arşiv niteliğindeki yazılara yer vermeye devam ediyor. Trotskiy’in *Rus Devrim Tarihi* başlıklı kitabının orijinalinde yer alan, ama Türkçe basımına konulmamış olan çok önemli eklerin ilk ikisini 5. ve 6. sayımızda yayınlamıştık. Bu sayıda yer alan metinlerle birlikte bu çabamız tamamlanıyor. Okur, bu metinlerin ilkinde, Trotskiy’in Sovyetler Birliği’nde 30’lu yıllarda iktidara yükselmiş olan bürokrasiye karşı savunduğu görüşlerin son derecede özlü bir sergilemesini bulacak. İkinci metin ise, Ekim devriminin nasıl gerçekleştirildiğı, iktidarın nasıl alındığı konusunda bürokrasinin yarattığı tahrifatı, Stalin’in kendisinin 1920’de yaptığı bir konuşmadan hareketle çürütüyor.

Bir sonraki sayıda buluşmak umuduyla...